

Eestis luuakse alaealiste õigusrikkujate erikohtlemise süsteem

[pilt](#) [1]

[2]

Justiitsministeerium saatis kooskõlastusringile eelnõu, mille eesmärk on vähendada alaealiste korduvaid õigusrikkumisi. Eelnõu kohaselt tuleb alaealiste väärtegadele ja kuritegudele reageerides alati kaaluda alaealiste mõjutusvahendeid.

Justiitsminister Urmas Reinsalu sõnul antakse eelnõuga alaealiste õigusrikkumiste menetlejatele laiemad ja paindlikumad võimalused reageerida kiiremate ja tõhusamate mõjutusvahenditega. „Esmatähtis alaealiste õigusrikkujate puhul on eripreventiivne eesmärk ja ennetus, mis on suunatud spetsiifiliselt noortele eesmärgiga saavutada positiivseid muutusi käitumises,“ ütles justiitsminister Urmas Reinsalu.

„Muudatuste tulemusena tekib Eestis alaealiste õigusrikkujate erikohtlemise süsteem, kus olulisel kohal on reageerimine vastavalt alaealise riskidele ja vajadustele ning vastutuse võtmine toimepandud tegude eest,“ ütles justiitsminister Urmas Reinsalu.

„Laste õigusrikkumiste vähendamiseks on oluline tagada senisest kiirem ja paindlikum eakohane lähenemine. Selleks on kavas täiendada alaealiste suhtes kasutatavate mõjutusvahendite loetelu ning paika panna üldreegel, et alaealiste puhul tuleb kasutada arengust ja riskikäitumisest lähtuvaid sobivaid ja efektiivseid mõjutusvahendeid,“ selgitas justiitsminister Urmas Reinsalu. Eelnõu kohaselt kavandatakse muudatused karistusseadustikus, karistusregistri seaduses, kriminaalmenetluse seadustikus ja vääртеomenetluse seadustikus.

Kriminaalmenetluses antakse prokuratuurile senisest laiem mõjutusvahendite valik, mida menetluse lõpetamisel alaealise suhtes kasutada. Lisaks luuakse võimalus alaealise vahistus asendada paigutamisega kinnisesse lasteasutusse ning täpsustatakse alaealiste menetluskulude riigi kanda jätmise võimalusi, kui need ei osutu alaealisele ja tema vanematele jõukohaseks.

Vääртеomenetluses laiendatakse vähetähtsate väärtegade korral menetluse hoiatusega alustamata jätmise võimalusi, kui kahju on hüvitatud või heastatud. Samuti võimaldatakse vääртеomenetluses suunata alaealine lepitusele ning lühendatakse alaealisele mõistetava aresti maksimumkestust 10 päevani.

Muudatustega luuakse ka võimalus kohaldada noortele, 18- kuni 21aastastele täiskasvanutele alaealise mõjutusvahendit, juhul kui noore vaimse ja sotsiaalse arengu tase ning teo asjaolud seda võimaldavad. Praegu koheldakse noori täiskasvanuid alati nagu täiskasvanud õigusrikkujaid ja nende puhul ei saa rakendada erikohtlemist.

Eelnõuga kavandatud muudatustele ootab ministeerium vastukaja hiljemalt jaanuari lõpuks.

2015. aastal panid alaealised toime ligikaudu 10 000 süütegu, politsei määras alaealistele enam kui 6000 rahatrahvi ning vahistas 40 alaealist isikut. 2015. aasta lõpus viibis vanglas 24 alaealist, nendest 11 süüdimõistetut ja 13 vahistatut.

Allikas URL: <https://www.kriminaalpoliitika.ee/et/kriminaalpoliitika/eestis-luuakse-alaealiste-oigusrikkujate-erikohtlemise-süsteem>

Lingid:

[1] <https://www.kriminaalpoliitika.ee/et/file/pilt>

[2] https://www.kriminaalpoliitika.ee/sites/krimipoliitika/files/_img6132.jpg